

Den 17. juli 2017

Referat af
43. møde i Rådet for Voksen- og Efteruddannelse (VEU-rådet)
onsdag den 21. juni 2017

Mødet var indkaldt med følgende dagsorden:

- 1 Godkendelse af dagsorden
- 2 Meddelelser fra formanden
 - Høringer og udtalelser siden sidst (materiale vedlagt)

Punkter til drøftelse og til beslutning - evt. med henblik på en udtalelse til undervisningsministeren

- 3 Temaer for UUL 2018 (materiale vedlagt)

Punkter til orientering og eventuel drøftelse

- 4 Forbrug og aktivitet på erhvervsrettet og almen VEU i 1. kvartal 2017 (materiale vedlagt)
- 5 Statistik på garantikurser (materiale vedlagt)
- 6 Præsentation af anbefalingerne fra ekspertgruppen for voksen-, efter- og videreuddannelse ved gruppens formand, Stina Vrang Elias. Herefter mulighed for at stille spørgsmål med en efterfølgende drøftelse i rådet.
- 7 VEU-centrenes regionale samspil (materiale vedlagt)
- 8 Status for VisKvalitet (materiale vedlagt)
- 9 Status på Efteruddannelse.dk (materiale vedlagt)
- 10 Eventuelt

Til stede: Kjeld Møller Pedersen (formand), Ejner K. Holst, Thomas Felland, Claus Eskesen, Benny Yssing, Charlotte Netterstrøm, Martin Liebing Madsen, Gerda K. Thomassen, Niels Henriksen, John Meinert Jacobsen, Jannik Bay, Rasmus Enemark, Lone Folmer Berthelsen, Tina Voldby, Ilkay Aztout, Jakob Krohn-Rasmussen, Thomas Christensen, Niels Henning Holm Jørgensen, Kristine Wiberg Plougsgaard, Hanne Pontoppidan, Helle Osmer Clausen, Maj Jensen Nistrup, Signe Tychsen-Philip og Henrik Saxtorph (sekretær).

Fra Undervisningsministeriet: Lisbeth Bang Thorsen, Jens Krogstrup, Anna Raundahl, Kasper Warner, Jesper Stæhr Mikkelsen, Benedicte Dahlberg.

Afbud fra: Per Påskesen, Per Hansen, Christoffer Jørgensen, Martin Grønbæk Jensen, Pia Maul Andersen, Michael Kaas-Andersen, Lise Aaen, Kasper Munk Rasmussen.

Formanden åbnede mødet og bød velkommen til specialkonsulent Maj Jensen Nistrup fra Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering som ny tilforordnet i stedet for Specialkonsulent Mia Aistrup. Un-

dervisningsministerens udpegning foreligger dog ikke endnu, men forventes at foreligge efter sommerferien inden næste møde den 20. september 2017.

Ad 1. Godkendelse af dagsorden

Mødematerialet er udsendt med mail den 14. juni samt et supplement til ministeriets orientering om VisKvalitet.dk under dagsordenens punkt 8 udsendt den 16. juni. Endvidere er det korrekte årstal, der refereres til under punkt 3 med hensyn til udsendelse af indkaldelse og indsendelse af ansøgninger, 2017 og ikke 2018.

Stina Vrang Elias, der er formand for ekspertgruppen for voksen-, efter- og videreuddannelse, vil præsentere ekspertgruppens anbefalinger, hvilket pga. kalenderhensyn er planlagt til at ske i tidsrummet fra 14.30 til 15.00.

Dagsordenen blev godkendt uden bemærkninger.

Ad 2. Meddelelser fra formanden

- Høringer og udtalelser siden sidst

Formanden henviste til det udsendte materiale.

Ad 3. Temaer for UUL 2018 (materiale vedlagt)

Formanden

Det skal formelt præciseres, at her er tale om temaer for UUL-puljen for finansåret 2018, som igangsættes i 2. halvår 2017.

Der er foreslået to temaer, hvor rådet skal høres.

Det ene tema drejer sig om test og prøver i AMU, som er et emne, vi har talt om i AMU. Temaet har det rigtige indhold, men nogle af prøverne kan formentlig blive svære at gennemføre inden for et budget på mindre end 25 – 30.000 kroner.

Det andet tema om udvikling og revision af uddannelser med fokus på en klar afgrænset beskrivelse af hvert delmål er også valgt.

Der er taget et forbehold for, om de 22 mio. kr i UUL-puljen 2018 ubetinget kan gå til efteruddannelsesudvalgene, eller om trepartsdrøftelserne på baggrund af anbefalingerne fra ekspertgruppen ender i et andet budget. Men forbeholdet må især betragtes som almindelig forsigtighed fra ministeriets side.

LO

Det er to fornuftige puljer med hver deres gode beskrivelse i en sammenhæng, som er ny, fordi vi er ved at skabe en ordening med test eller eksamen som afslutning på kurserne. Vi skal passe på ikke at bygge nye barrierer, så vi skal gøre os målgruppen klar. En kloakmesterprøve for eksempel kan ikke aflægges ved det grønne eksamensbord.

DA

Det er rigtig fine temaer, og det er vigtigt, at man kan dokumentere sine færdigheder efter endt AMU-kursus.

Vi hæfter os ved, at vi står foran trepartsdrøftelser omkring hele AMU-systemet, der kan få indvirkning på temaerne, men det er godt at køre processen, som foreslået, for ikke gå i stå.

Formanden

VEU-rådet tilslutter sig de to temaer, og så må vi se, hvad trepartsdrøftelserne resulterer i, men indtil videre kører det i sin sædvanlige ekspeditionsangang.

Ad 4. Forbrug og aktivitet på erhvervsrettet og almen VEU i 1. kvartal 2017 (materiale vedlagt)

Formanden

Aktiviteten på AMU er i 2017 højere sammenlignet med samme periode i 2016, men jokeren er, at perioden sidste år omfattede påsken, som kan være en del af forklaringen på den højere aktivitet i år. Stigende aktivitet medfører stigende forbrug.

Imidlertid må det undre, hvorfor VEU-godtgørelsen er faldet. Det kan skyldes forskydning.

FVU klarer sig pænt. Ordblindeundervisning, som tidligere er set faldet, er ved at vende.

Alt i alt ser det fornuftigt ud, men om aktiviteten reelt er gået op, afhænger af den betydning påskens indvirkning kan have.

LO

Tallene taler deres tydelige sprog, så de er i sig selv et argument for at gennemføre et ambitiøst lovforslag om et nyt voksen- og efteruddannelsessystem. I 2010 havde vi for eksempel betydelig flere aktiviteter i systemet.

DA

Vi studser over, at VEU-godtgørelsen er faldet, når de øvrige aktiviteter er steget. Men vi skal ikke stoppe pengene ned i halsen på virksomhederne, der har ansvaret for at søge om godtgørelsen. Dog kan systemet bære en del af ansvaret for faldet, da det af flere opleves som besværligt at anvende.

År 2010 er ikke et typisk år at sammenligne med, fordi konjunkturedgangen netop medførte, at virksomheder sendte medarbejdere på kursus for at fastholde dem og give dem den nødvendige efteruddannelse, hvilket der ikke havde været tid til i tidligere år med bedre konjunkturer.

Kasper Warrer

Forklaringen på den faldende VEU-godtgørelse kan også være forårsaget af fejlen i e-indkomst i marts måned, som medførte for sen udbetaling jf. pkt 5 i referat fra referencegruppen vedrørende efteruddannelse.dk, som behandles på dette mødes dagsorden pkt. 9. Endvidere administreres kost og logi af de enkelte skoler efter egen administrationsmodel, i modsætning til VEU-godtgørelsen der administreres af a-kasser og erhvervsskoler/STUK i forening. Administrationspraksis følges således ikke ad.

Stigningen i udgifter til kost og logi indikerer, at faldet i VEU-godtgørelsen ikke så stor endda.

Formanden

Forklaringen på faldet i VEU-godtgørelsen kræver nuancerede fortolkninger, som jeg ikke skal påbegynde her. Jeg forstår ikke, at faldet også ser ud til at fortsætte. Det er bekymrende, fordi det ikke umiddelbart kan forklares.

Ad 5. Statistik på garantikurser (materiale vedlagt)

Formanden

Vi kvitterer for notatet og regner med at få et notat hvert halve år for at følge udviklingen, fordi det er et vigtigt emne.

Det udsendte materiale giver anledning til, at følgende bemærkes:

1. Antallet af garantikurser har stabiliseret sig på 25 pct af samtlige kurser og er dermed en meget stor del af vores udbud. Derfor kan det også undre, at der tales så meget om aflysninger, når der netop er en garanti. Men selv garantikurserne bliver aflyst pga ingen tilmeldte elever.
2. Skolerne har hele tiden klaget over økonomien forbundet med garantikurserne, men da antallet af deltagere på de gennemførte kurser er steget til 8, så burde økonomien blive bedre.
3. Den nye funktionalitet i efteruddannelse.dk, hvormed garantikurser mærkes og kan fremsøges på tilmeldingsportalen, er et vellykket initiativ, og et resultat af ministeriets ret så hurtige indsats.

LO

Aflysningerne dækker over, at der er store variationer i gennemførelsen af garantikurser og i fordelingen af kurser i forhold til brancher. Muligheder for at gennemføre garantikurser som Åbent Værksted kan være en af forklaringer på variationerne.

DA

Vi har hørt eksempler på, at de samme garantikurser udbydes enten af flere forskellige skoler på samme tidspunkt, og derefter kun gennemføres på en af skolerne, eller at en skole udbyder flere garantikurser inden for samme område på samme dag. Omfanget af garantikurser bliver på denne måde boostet kunstigt op.

Repræsentanten fra Uddannelsesforbundet

Men meget handler om at sikre tilgængeligheden, så udbuddet rent faktisk er der, samtidig med at skolerne skal sikre en økonomisk rentabilitet.

Ad 6. Præsentation af anbefalingerne fra ekspertgruppen for voksen-, efter- og videreuddannelse ved gruppens formand, Stina Vrang Elias. Herefter mulighed for at stille spørgsmål med en efterfølgende drøftelse i rådet.

Præsentation skete som sidste punkt inden punkt 10 "Eventuelt", fordi alle de øvrige punkter blev behandlet inden kl. 14.30, som var det tidspunkt, der var aftalt med Stina.

Af referattekniske grunde fastholdes dagsordenens nummerering af punkterne, og derfor er referatet af præsentationen af anbefalingerne fra ekspertgruppen placeret her under pkt. 6.

Link til ekspertgruppens rapport er her:

<http://uvm.dk/-/media/filer/uvm/udd/voksne/pdf17/jun/170613-nye-kompetencer-hele-livet.pdf?la=da>

Formanden bød Stina Vrang Elias velkommen, der takkede for muligheden for at præsentere ekspert-

gruppens 3 temaer med i alt 13 anbefalinger til et sammenhængende voksen-, efter- og videreuddannelsessystem.

Udgangspunktet er det nuværende system sammenholdt med ekspertgruppens opfattelse af fremtidens arbejdsmarked.

Der er tre hovedtendenser på det fremtidige arbejdsmarked:

1. Demografien ændres med flere ældre og færre unge.
2. Der vil foregå en teknologisk og erhvervmæssig udvikling
3. Vi vil få kortere ansættelser med hyppigere jobskifte.

Visionen er, at voksen-, efter- og videreuddannelsessystemet skal give den enkelte mulighed for at være kompetent hele arbejdslivet og dermed sikre, at virksomhederne har adgang til kvalificeret arbejdskraft.

Fra den efterfølgende drøftelse fremkom følgende synspunkter:

- Ekspertgruppens anbefalinger er med til at sikre, at Danmark kan anses som produktionsland i bred forstand. Derfor er den uddannelsesmæssige infrastruktur nødvendig, men fællesskabet bliver nødt til at vedligeholde sin investering og interesse i voksen- og efteruddannelse.
- Vi glæder os til at komme i gang med at skære kagen til, så vi får et bedre VEU system.
- Det er vigtigt, at vi har et sammenhængende VEU-system, og opfordringen til parterne er, at de almene uddannelser skal tages med i trepartsaftalen om en samfundskontrakt for at løfte kvaliteten.
- Det er vigtigt, at brancher og medarbejdere, der har anvendt det nuværende AMU-system meget, stadig kan se sig selv i det kommende system.
- Ekspertgruppen skulle eksplicit have forholdt sig til, at der ikke er penge nok til at drive systemet. Det er nødvendigt med takster, der matcher omkostningerne.
- Det er bekymrende, at der foretages væsentlige ændringer nu, hvor VEU centrene så småt begynder at fungere.
- Det er nødvendigt at samtænke strukturerne for styringen, fordi der er forskel på at uddanne ledige og beskæftigede.
- Økonomien kræver, at anbefalingerne skal være indenfor rammen, men vær opmærksom på, at det også dækker ordinær aktivitet.

Ad 7. VEU-centrenes regionale samspil (materiale vedlagt)

Formanden

Notatet og forklædeteksten viser, at målene er nået. Samarbejdet med beskæftigelsesaktørerne ser ud til at være veletableret. Dog kan samarbejdet med de regionale væksthuse forbedres, men set på baggrund af den udvikling vi har været igennem, så er der sket rigtig meget mht. samarbejdet på det regionale niveau.

Der findes et bilagsmateriale i form af skemaer, hvoraf det fremgår, at mange af projekterne, som VEU-centrene deltager i, er finansieret af EU-socialfondsmidler.

LO

Det væsentlige er, at man har formået at leve op til kontrakterne. Det er positivt, at EU-socialfondsmidlerne sættes ind i en strategisk kontekst. Det er nødvendigt, at vi har et system, der skaber arbejds-

pladser, der sikrer kvalificeret medarbejdere, og der giver folk kompetencer til at skifte job. Dette formål bliver vi nødt til at forholde os til.

Derfor bliver vi også nødt til at få bestyrelser og ledelser til at erkende, at systemets primære formål er at få folk i arbejde.

DA

Vi hæfter os ved det flotte resultat med målopfyldelse på alle tre kriterier. Styrelsen peger på det gode samarbejde med VEU-centrene, men analyserne fra ekspertgruppen viser, at mange jobcentre finder, at samarbejdet med udbydere af AMU og VEU-centre ikke er velfungerende. Det virker som et paradoks.

Her er dog tale om procesmål, som faktisk ikke giver årsagssammenhænge. Men findes der erfaringer, så skal beskæftigelsesministeriet være velkommen til at kigge nærmere på det.

Det er nemlig en anden opgave at kvalificere ledige til et arbejdsmarked, end at være en indgang for virksomhedere og medarbejdere, sådan som VEU-centrene oprindeligt havde til opgave. Derfor er det ikke lykkedes fuldt ud for VEU-centrene, men hvis VEU-centrene kan løfte opgaven, vil det være godt, men det mangler vi at få svar på.

Undervisningsministeriet

Lisbeth Bang Thorsen

Det er en udfordrende og kompliceret arbejdsopgave at finde relevante resultatmål, som er nemme at måle efter, og som sætter skarpt på, hvad der kommer ud af samarbejdet. Resultatmålene kan derfor også blive mere ambitiøse, sådan som andre resultatmål med mere præcise mål netop er det. Vi skal fremadrettet overveje, hvad konstruktion skal være, og måske operere med et længere sigt end det nuværende et-års sigt. Gode råd modtages med tak.

Formanden

En mulighed fremadrettet er, at der også ses på, hvorvidt det regionale samspil fører til konkret VEU-aktivitet – ligesom der allerede i VEU-centrenes kontrakter om det virksomhedsopsøgende arbejde er et mål om, at 25 pct. af dette arbejde skal resultere i kursusaktivitet på skolerne. Vi kører i to-års cyklusser, men noget mere resultatorienteret kan fremtidigt indbygges i kontrakterne.

Jeg synes, det går den rigtige vej, men udfordringen er, at vi beder institutioner, som faktisk er konkurrenter, om at samarbejde.

Ad 8. Status for VisKvalitet (materiale vedlagt)

Formanden

Tre forhold skal fremhæves fra notatet om Viskvalitet :

1. Achilleshælen er, at svarprocenten er for lav. Man kan håbe på, at det alligevel er repræsentativt, men man kan have sine tvivl ved så lav en svarprocent. Den skal forøges, og det kan indskræpes på tilsynsbesøg.
2. Spørgsmålbesvarelsen indenfor en skala på 0 - 10, hvor 10 er bedst, går fra 6,9 til 8,3. Svaret på spørgsmålet om, hvorvidt ”jeg har lært det, der var formålet med kurset” har således en besvarelse på 8.2 og 8.3, hvilket ikke er det ringeste resultat. Så vi har potentialet til noget, der kan forbedres, og noget der kan være nyttigt.

3. Det er også nævnt, at spørgsmålene kan forbedres i en spørgeteknisk sammenhæng.

Det giver anledning til at oveveje, hvorvidt Viskvalitet altid anvendes korrekt. Så når vi har dette instrument, skal det kunne bruges til at pejle os ind på, hvad resultatet er. Derfor skal vi også arbejde med at forbedre det.

Efteruddannelsesudvalgene har en opgave med at følge op på, at Viskvalitet kommer til at virke.

LO

Vi har ikke evidens, men et indtryk af, at der ikke er en systematisk brug af Viskvalitet på alle institutioner og alle kurser.

DA

Viskvalitet er et rigtig godt instrument, men svarprocenten skal forbedres, så styrelsen skal følge op. Vi skal også have fokus på, om der er lave svarprocenter på dels bestemte kurser på tværs af skolerne, dels bestemte enkeltskoler.

Efteruddannelsesudvalgene kan udsende opfordring til de lokale uddannelsesudvalg og skoler om at indarbejde procedurer for anvendelse af Viskvalitet, ligesom udvalgene både kan anvende svarene til benchmarking og til at gribe ind der, hvor svarene er utilfredsstillende i forbindelse med kursusmiljø, lærerpræstationer og kursusudbytte.

Lad os køre med det en i en årrække for så at samle op på anvendelsen og de indberettede data.

Undervisningsministeriet

Lisbeth Bang Thorsen

Vi vil nu validere svarene, og umiddelbart efter sommerferien skriver vi ud til skoler med svarprocenter, der er lave, eller som kan undre, for eksempel når svarprocenten er over 100. Det sidste skyldes formentlig lån af udbudsgodkendelser fra andre skoler.

Formanden

Viskvalitet er et godt instrument, men svarprocenten skal op, og alle gode kræfter skal sikre, at Viskvalitet anvendes, ligesom spørgsmålskvaliteten skal forbedres i visse tilfælde.

Viskvalitet skal køre i en periode, før tendenserne kan udlægges.

Ad 9. Status på Efteruddannelse.dk (materiale vedlagt)

Formanden

Efteruddannelse.dk kører med en brugertest pænt over det, der i denne sammenhæng er statens krav. Men i lange perioder var det nødvendigt med deltagelse fra UNI-C/STIL ved rådets møder for at forklare udfordringerne ved udviklingsarbejde.

Det blev også økonomisk muligt at udvikle Efteruddannelse Light, som små og mellemstore virksomheder er tilfredse med, imedens store virksomheder har andre muligheder.

Det kan dog stadig blive bedre.

Proceduren for ansøgning om VEU-godtgørelse er ganske vist fremhævet på forsiden, men erfaringen viser, at det alligevel smutter for mange virksomheder at søge. Derfor bør opdateringer af data kunne løses ved en bagvedliggende rutine. Det skal der arbejdes med, idet skolerne iht. regelværket i dag er forpligtet til melde tilbage, at kurset rent faktisk er gennemført, førend godtgørelsen kan udbetales.

DA

Systemet ser ud til at virke, efter det har været lang tid undervejs. Vi har fået positive tilbagemeldinger. Der er sammenhæng mellem målinger og tilbagemeldinger, så billedet er, at tingene hænger sammen.

Lightversionen bør også kunne få de små og mellemstore virksomheder til i højere grad at søge om godtgørelse.

I denne sammenhæng ser vi gerne en analyse om, hvem det er, der ikke henter VEU-godtgørelse.

Det er blevet gjort før i forbindelse med VEU-trepart for 10 år siden. Analysen viste, at de offentlige arbejdsgivere søgte mindst, hvilket skyldtes, at den forvaltning, der gjorde brug af kurserne, ikke var den forvaltning, som skulle rekvirere godtgørelsen. Erfaringerne fra denne analyse kan måske anvendes i forbindelse med en ny analyse.

Undervisningsministeriet

Jesper Stæhr Mikkelsen

Vi vil gennemføre en måling i 3. kvartal, hvor vi er oppe på tilstrækkelige mange respondenter, med en benchmarking i forhold til situationen for et par år siden.

Vi vil yderligere arbejde på at gøre især ansøgning om VEU-godtgørelse mere intuitiv.

Formanden

Der er fremskridt i forbindelse med efteruddannelse.dk, hvilket er det helt væsentlige. Det har længe været efterspurgt, og nu er det ved at være kommet godt på vej på alle måder inkl. en hotline. En enlig svale gør som bekendt ingen sommer, men retningen er den rigtige.

Ad 10. Eventuelt

Intet

Formanden

Afsluttede mødet med at ønske god sommerferie.